

endnu virkelig er den ærede Forslagsstillers Mening, synes Sagen ganske simpel; naar det er lykkedes at tilveiebringe de fornødne Midler, og Regjeringen af Rigsdagen har modtaget Bemyndigelse til at give Concession til Jernbanen, vil det Hele være afgjort dermed. Hvis der skulde kunne fremføres en Indvending derimod, maatte det være den, at, naar Selskabet ved Lov ligefrem har faaet Concession fremfor alle Andre, saa kan det Fornødne lettere og simplere afgjøres med Entreprenuren; men det troer jeg ikke er Tilfældet; thi Loven bestemmer jo dog, at Planen skal forhandles med Regjeringen, og, naar der altsaa melder sig en Entrepreneur, maa man i sin Tid afgjøre dette Spørgsmaal, idetmindste med Hensyn til Planens Grundtræk. Man kan dog ikke ubetinget gaae ind paa Concessionen, en Plan maa indsendes, og derefter tages det under Overveelse, om Forholdene ere saaledes, at man kan give Concession, og naar Regjeringen da har frie Hænder, ifølge den givne Bemyndigelse, vil Sagen jo paa en ganske kort Tid kunne blive afgjort. Jeg kan derfor heller ikke troe eller erkjende, at en saadan Bestemmelse, som af mig foreslaaet, vil udøve en uheldig Indflydelse.

Derimod er allerede Formen for mig tilstrækkelig til, paa Regjeringens Vegne, at modsætte mig, at Initiativet i denne Henseende tages af et af Thingene og saadanne Pengesforetagender paatvinges Regjeringen. Herforholder det sig saaledes, at Selskabets Bestyrelse har henvendt sig til Regjeringen, som dengang ikke ansaae Sagen for saa presserende, at den kunde gaae ind derpaa, ligesom heller ikke de stillede Betingelser vare af den Betskaffenhed, at Regjeringen kunde antage dem. Selskabet er, efterat være underrettet herom, ikke indgaaet til Regjeringen med Andragende om, at Regjeringen dog af Rigsdagen vilde erholde den fornødne Bemyndigelse ved Lov; men et Medlem af Thinget, en af Selskabets Bestyrelse, har her indbragt dette Lovforslag, som Kongen opfordres til at sanctionere. Det er her Hovedsagen, at der her handles om et Princip, som efter min Formening er af største Vigtighed. Her er nemlig ikke Spørgsmaal, om alminde-

lige Love, hvortil Initiativet kan tages af Rigsdagen, og med Hensyn til hvilke Rigsdagen og Regjeringen i Almindelighed ville enes om, hvorledes det paagjældende Forhold i det enkelte Tilfælde, hvor locale Interesser ikke staae imod hinanden, efter Sagens Natur rigtigt kan ordnes ved en Lovbestemmelse; men ved Jernbanespørgsmaals Behandling har Erfaringen i alle Lande vist, at locale Interesser reise sig imod hinanden. At det i saadanne Tilfælde skulde kunne gaae an, at en enkelt privat indflydelsesrig Mand, et Selskab eller en vis Egns Repræsentanter skulde kunne indbringe et tvingende Lovforslag, som, efterat dette havde vundet Majoritet i Rigsdagen, skulde kunne ansees for at være afgjort dermed, idet man forudsatte, at Kongen ikke vilde gjøre Brug af sit Veto — en saadan Fremgangsmaade vilde jeg ansee for at være meget betænkelig, og jeg maa altsaa saaledes ikke saameget for Realitetens som for Formens Skyld paa det Bestemteste erklære mig imod, at dette Lovforslag om Concession til en Jernbane fra Kjøbenhavn til Helsingør skal vedtages saaledes, at Regjeringen skal give Concession, naar Pengene bringes tilveie.

Rothe: Jeg maa aflægge min Tak til den ærede Indenrigsminister, ikke alene, fordi han nu i alt Besentligt har frasatdet de Indvendinger, som han gjorde mod dette Forslag, da det forrige Gang var under Behandling, men ogsaa, fordi han med Hensyn til de Undringsforslag, som nu ere stillede, har udtalt, at det, efter den Maade, hvorpaa han opfattede dem, i Realiteten og praktisk vilde blive det Samme, enten disse Forslag bleve antagne eller man blev staaende ved det oprindelige Forslag, saaledes at Betydningen af disse kun skulde være en reen formel. Saaledes troer jeg rigtigt at have opfattet den ærede Indenrigsministers Fremstilling af denne Deel af Sagen (Indenrigsministeren: Nei, ikke saa ganske). Ja, den ærede Indenrigsminister bemærkede dog strax i Begyndelsen af sit Foredrag, at Sagen, efter hans Anskuelse, baade i Realiteten og praktisk — disse 2 Udtryk troer jeg vistnok, at den ærede Minister brugte — vilde stille sig lige, enten disse Forslag bleve